

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kü-
lendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők Nyilttér سرا 1 korona.

Gyermekek.

Megváltó Istenünk magához szólította
a kisdedeket, hogy gyönyörűsége teljék a
romlatlan lelkű ártatlanokan. Magához szó-
lította, felemelte karjára és megmutatta a
népnek: „Íme ez az ártatlanság, ezé a
mennyeek országa.“

Valószínű, hogy ama klasszikus kor
emberei sem igen szívlelték meg ezt a mon-
dását Jézusnak, (a minthogy a többi sem.)
Ezt bizonyítják legalább az egymásután kö-
vetkező nemzedékek egészen máig. Minde-
zen generációk a kapzsi irigység, a feleba-
ráti gyűlölség, az öldöklő pusztítás és a hit-
vány materializmasnak posványában fejlőd-
tek, éltek és haltak meg.

Már pedig ha ezen nemzedékek elődei
nagyobb gondot fordítottak volna utódaik
nevelésére, ugy ezek későbbi életét is más
szellem és erkölcsök jellemezték volna.

Amit azonban, ha megbocsátani nem
is, de legalább megérteni és enyhébben
megbírálni képesek vagyunk, az ó és kö-
zpékor népeinél, ugyanezt nem lehet szó
nélkül hagyni kortársainknál.

A villamosság, a dum-dum lövegek, a
torpedo és az új hadiágyuk, mind-mind fej-
lődtek, csak a gyermek nevelés ügyével nem
törődik senki sem. Sem a nagy közönség,

sem a nagyságos képviselők, sem a méltó-
ságos főrendek.

Képviselőjelöltjeinket áhitattal hallgatja
a publikum, ha a pálinka olcsóbbításáért,
a hindosztáni keleti politikaért, a vicinális
vasutakért ágál, de merné csak az iskolák,
a népnevelés ügyét szövé tenni, ugy elfut-
na a becses auditorium, hogy bottal üthet-
nék a nyomát.

És ez a baj minálunk. Közéletünk nem
más, csak politizálás, politizálás és újra po-
litizálás. Komoly társadalmi kérdésekről, a
mik pedig szorosán összefüggnek a nemzet
jövőjével — nem törődünk. Mert senkise
tagadhatja, hogy csak fontosabb a népisko-
lák ügye a vicinálisoknál és csak nagyobb
fontossággal bír, hogy milyen nevelésben és
tanításban részesül Magyarország ifju nem-
zedéke, minthogy milyen mén lovakat ka-
punk, ki mennyivel tartozik, melyik család-
ban miféle discret és nem discret dolgok
történnek, ki melyik vendéglőben dorbézol
egy üveg sör mellett, hová, mikor, miért
jár valaki s kinek mennyi a vagyoni álla-
sához mért egyéni tisztessége?

Egyáltalán nálunk alig törődnek vala-
mit azzal, hogy a gyermek meg kapja-e
otthon és az iskolában a szükséges szelle-
mi táplálékot. Még nem jutottunk el arra

a fokra, hogy az iskola és a szülők ugy-
szólván vállvetve dolgozzanak, egyik a
másik munkáját figyelemmel kísérrje, pótolja
ha szükséges ellenőrizze és kiegészítse.

A család nem eléggé iskola és az is-
kola nem eléggé család.

Az előbbi helyen mit sem törődnek a
gyermek lelki igényeivel, az utóbbiban pedig
nyoma sincs az otthonos családi érzésnek,
a mely a tanítót növendékeihez közelébb
hozván egyszersmind annak fáradságos
munkáját is megkönnyitené.

Pedig, ha a szülők tudnák, hogy az
a tanító mennyire várja, óhajtja, hogy az
apák és anyák néha neki is szenteljenek
egy kis időt, a hol őket felvilágosítaná
előszóval, gyermekeik előremeneteléről, ta-
nácsot kérne a tanuló jellemére, szokása-
ira nézve és tanácsokat adna a gyermekek
iskolai képzésének otthoni folytatásáról,
kiegészítéséről, ha tudnák a szülők, hogy
szeretne a tanító velük néha-néha egy-
egy hizalmas szót váltani, bizonyára felke-
resnék őt, hogy segítségére legyenek neki
keserves munkájában.

A nevelésnek az ideálja tehát család
és iskola, kar a karban.

— X

TÁRCZA.

Imádkozom.

A szent könyv nincs fölütve előttem,
Betanult imát ajkam nem rebeg.
Ájtatosan sincs kulesólva kezem
És Isten nevét sem szólítom meg.
De arczomat kezembe hajtvá
Könyezem minden gondolatra:
Imádkozom!

Imám, mit érteid küldök fel az égbe
Csak az, hogy elmondom szenvedésid' sorát,
Mert nem lehet, hogy ennyi gyötrelmre
A boldogság fényét ne vetné reád
És arczomat kezembe hajtvá
Könyezem minden gondolatra:
Imádkozom!

MÉRŐ GYULA.

A női gallér.

Ki ne hálította volna még hírét a denevér,
vagy szárnyas egérnek, mely az állat világban
ugyanazon természetű alakot vett föl, mint a di-
vat világba a női gallér, azzal a különbséggel,
hogy az utóbbi nem ragadozó.

De mi közöm is van nekem ehez a divat
darabhoz? Hát kérem szépen csak annyi, hogy
engem ez őszített meg. És pedig ha meghallgatni
sziveskednek, hasznukra fog válni.

Egy alkalommal azon megtisztelő kéréssel
lepott meg egy hölgy ismerősöm, hogy miután
tudja, hogy Budapestre gyakran szoktam felrán-
dulni, nem e volnék szives segítségére lenni egy
szép tavaszi gallér vételénél?

„Ó igen — ezer örömmel“ mondámi, nem
egész észrevehető remegő hangon.

Elérkezvén az általunk megjelölt idő, mi fel-
utaztunk a fővárosba. Mellekesen meg kell jegyez-
nem, nem mint szokott lenni, hogy utijársnóm
sok podgyászszal lepott volna meg. Ó nem. Tehát
kezdett az út kellemes lenni. Volt csak összesen
négy nagy és hét kis csomag. És pedig: egy cso-
mag sült csirke a nagynéninek, egy kis fazék zsir
a Károly bácsiéknak, Juliska hugának pedig egy
kosár tojás és egy üveg tiz éves seprő pálinka.
Hogy a kisebb csomagokba mi lehetett, nem tud-
hattam meg, miután előttem egy ismeretlen oknál
fogva, kezdett velem a világ forogni.

Mint említém, utazásunk elég kellemes volt.
Közbe ösmeretséget is szereztünk egy új párral,
kik velünk együtt egy cél felé törekedtek.

Végre megérkeztünk.

Mielőtt még szerencsételtünk volna az első

világhírű kabát áru raktárt, — kirakattól — ki-
rakathoz járkáltunk a legújabb párisi és londoni
divat tanulmányozása céljából. Bevégezve tanul-
mányutunkat, azaz hogy több kirakatot már nem
találtunk divat tudással eltelve beléptünk egy
áruraktárba.

„Kezeit esókolom Nagyságos asszonyom!
Mivel lehetne szerencsénk szolgálni?“ és sok ily
a hiúságnak hizelő fogadtatás után voltunk csak
képesek szóhoz jutni és szívünk szándékát kifejez-
hetni.

„Kérünk egy szép világos gallért.“

„Rögtön! Könyörgöm Nagyságos asszonyom.“

A segéd elszalad, hogy a megrendelt dara-
bot hozza. De egész ellenkező színt hozott, mint
hölgyem kért.

„O Nagyságos asszonyom! az idén sem
Londonba sem Párisba nem viselik a világos
színt.“

Én mint néma szemlélő, kinek csak az al-
kudozásnál fog tág szerep jutni, gondoltam; hogy
az atyafinak nincs világos színű gallérja és azért
kénytelen Londont és Párist tanulnak czitálni. De
már azzal is tisztába voltam, hogy Rómát is
hiába idézi, hölgyem meg marad az otthon meg-
határozott szín mellett, és így kénytelenek voltunk
egy másik első világhírű felöltő kereskedőt meg-
szerencséseltetni.

Hivatal vizsgálatok.

Nagyszabású hivatal vizsgálatok eszközöltettek I. hó 1-én községünkben, mely alkalommal lejötték Beniczky Ferencz v. b. t. t. főispán kíséretében: Fazekas Ágoston megyei főjegyző, mint a beteg alispán helyettese, Bérczy László pénzügyigazgató, dr. Kampis János miniszteri s. titkár h. anyakönyvi felügyelő, Baki Béla megyei főszámvevő, dr. Kludik Imre főispáni titkár.

Beniczky főispán, valamint Bérczy László és dr. Kampis János a község házához is ellátogattak, az anyakönyvi hivatalban időztek, hol a főispán az előjáróság előtt ama nézetének adott kifejezést, hogy a mostani városháza többé czéljának meg nem felelhet, felhívta az előjáróságot, hogy haladék nélkül gondoskodjon egy új városháza építtetéséről, melynek nem muszáj épen valami fényes — a mostani divat szerinti czifra — épületnek lenni, de minden esetre olyannak kell lenni, hogy abban a hivatalok kényelmesen elhelyezhetők legyenek.

Erre nyomban megjegyezte Bérczy pénzügyigazgató, hogy az esetre, ha megfelelő épületet emeltet a város, hajlandó azonnal egy kir. adóhivatalt felállítani Abony és környéke számára, továbbá gondoskodik, hogy csendőr őrsünk létszáma is a környék igényeihez mérten kiegészíttessék.

Ezek a kijelentések világosan dokumentálják azon körülményt, hogy tennünk kell már valamit nekünk is a saját érdekünkben, saját javunkra. Ezekre majd visszatérünk.

Ezek után a hivatalok vizsgálatába fogtak az egyes szakférfiak.

Ez alkalommal a járás összes jegyzői berendeltettek, kikkel Bérczy pénzügyigazgató tanácskozott a községek pénzügyi viszonyai felől s felhívta őket, hogy bármi tekintetben ha szükségük van valamely felvilágosításra, vagy ügyeiknek személyes előterjesztés folytáni előmozdítására, azokra nézve tegyék meg előterjesztéseiket. Majd az abonyi adóügyi kezelést vizsgálta meg Máthé József jegyző referálásával, valamint a hagyaték ügyek kezelését, melyeket — né-

mi észrevételek kíséretében — rendben talált.

Ez alatt az idő alatt dr. Kampis anyakönyvi h. felügyelő az anyakönyvi hivatalban tartott vizsgálatot Temesközy Gerzon anyakönyvvezető helyettes előadásában, itt is rendben talált mindent s megelégedésének adott kifejezést. Ez alkalommal az összes járási anyakönyvvezetőkkel is conferált az anyakönyvvezetés körüli teendők egyöntetű kezelése s különösen a felek vallására vonatkozó bejegyzéseknél követendő eljárásra vonatkozólag, mely által azt czélozta, hogy a felek vallásának megállapításánál a felekezeti surlódások s az ebből származható érzékenykedések elkerültessenek.

Beniczky főispán, Fazekas megyei főjegyző, Baki főszámvevő és Kludik főispáni titkár segédletével a főszolgabírói hivatalt vizsgálta meg, hol szintén a legnagyobb rendet és pontos ügykezelést constatáltak.

A vizsgáló bizottság összes tagjai főszolgabírónk vendég szerető házában voltak ebéden, melynek végével a fél 6 órai vonattal visszautaztak Budapestre.

A munkásokról.

A földmivélsügyi miniszter ismét két újabb törvény javaslatot terjesztett a törvényhozás elé, az egyik a gazdasági munkás és cseléd pénztárakról, egyet — melyot később ismertetünk — a közérdekű öntöző csatornák létesítéséről. — Az elsőt itt hozzuk kivonatossan:

Törvényjavaslat a gazdasági munkás- és cseléd-segélypénztárról.

Az 1. fejezet 1. §-a kimondja, hogy a m. kir. földmivélségi ügyi miniszter hatósága alatt „Országos gazdasági munkás cseléd-segélypénztár” szerveztetik, a melynek czélja a pénztár rendes és rendkívüli tagjait és azok családját az ezen törvényben megjelölt esetekben segélyezni.

2. A pénztárnak alapító rendes és rendkívüli tagjai vannak.

Alapító tag az, a ki a pénztárba egyszer s mindenkorra egyszerre legalább 50 koronát befizet.

Rendes tag lehet, — nemre való tekintet nélkül — minden munkásigazolvánnyal bíró gazdasági munkás vagy szolgálati (cseléd) könyvvel bíró gazdasági (külső) cseléd, továbbá minden gazdasággal foglalkozó egyén, ki a belépéskor 14.

Itt találkoztunk a mi uti társnőnkkel is, de egyedül férje nélkül. Gondolám; férje szegény már kidőlt a gallér vásárlásból és talán már a mentő kocsik vették oltalmukba. Már szentül meg voltam győződve, hogy a gallér vevés kinjatól engem is csak azok fognak megmenteni. És esedélem Istennek előre látó bölcsességét, hogy már a világ teremtetésekor gondolt a gallér vevésre és megüdi a hölgyeket ehhez való türelemmel.

Ismerős uti társnőnkkel szóba álva, kértem hogy kedves férjét hol volt szíves elveszteni?

„O kérem férjem itt van.”

„Itt van? tehát már nem látok? gondolám.

„Ott fogja kabátom? és esomagjaimat, hogy elne vesszenek.”

Közelebb menve azon helyhez hova hölgy ismerősöm mutatott, egy valóságos mozgó kleiderstokot találok. Bár ezen automata már előbb ismerembe tünt, gondolám; a hol a villamosság és a svindli oly nagy szerepet játszik, mért ne lehetne mozgó ruhatartó is? Uram Istenem! Hát az pedig sem nem automata sem nem kleiderstok volt, hanem uti társnőnk kedves férje.

Közelebb lépek hozzá, hogy köszöntsem, de bizony nem voltam képes földeríteni, hogy merre lehetek vele szembe. Egyik kezébe tartott egy kézi táskát, a másikban egy nagy kendőt, — egyik válán feleségének kabátját melynek vételénél még-

életét betöltötte, de 35. életét még nem haladta túl.

A rendes tagok felvételi díja 2 koron, a melyet a felvételekor kell megfizetni.

A rendes tagok két csoportba soroztatnak. Az első csoportbeli rendes tagok tagsági díja hetenkint 20 fillér, vagyis évenként 10 korona 40 fillér.

A második csoportbeli rendes tagok tagsági díja hetenkint 11 fillér, vagyis évenként 5 korona 72 fillér.

A rendes tagok tagsági díja, mely heti 20, illetőleg 11 filléres részletekben is törleszthető: felévenként esedékes.

Rendkívüli tag lehet, — nemre való tekintet nélkül, minden munkás-igazolvánnyal bíró gazdasági munkás.

A rendkívüli tag tagsági díja évenként 1 korona, mely évenként előre egy összegben fizetendő.

A pénztár tagjai a pénztár kötelezettségeiért szavazatossággal nem tartoznak.

3. §. A belépéskor minden rendes tagnak jogában áll a felvételi díj egyszeri lefizetése mellett legfeljebb 2 tagsági könyvet váltani s ha mindkét tagsági könyvre külön fizeti a tagsági díjakat, a segély összegek kétszeresére van igénye.

4. §. A ki a tagsági díjat az esedékességkor meg nem fizeti, a már befizetett díjak visszatérítésére való igény nélkül tagsági jogát elveszti; ha azonban a felvételekre egy éven belül újból jelentkezik: a törlés előtt betöltött évek a tagsági időbe beszámíttatik.

A ki ténylegés katonai szolgálat tartama alatt tagsági díjat nem fizet, tagsági jogát el nem veszti, ezen idő azonban a tagsági időbe nem számítatik be.

A segélyezés tartama alatt a tagsági díjat nem kell fizetni.

5. §. A tagok sorából kizárható az,

a) a ki valamely büntett miatt, vagy az 1898: II. t. cz. 65., 66. §§-ában körülírt kihágás miatt jogerősen elítéltetett;

b) a ki a pénztárt a kedvezmények jogosulatlan igénybevételével megkárosította;

c) a ki kivándorolt.

A kizárt tag a befizetett díjak visszatérítését nem követelheti.

6. §. A kizárt tag az igazgatóság engedélyével a tagok közé újból felvehető.

A II. fejezet a pénztár bevételeiről szól.

7. §. A gazdasági munkás- és cseléd-segély pénztár bevételeit képezik: a) a tagok befizetési (2. §), b) a munkaadók hozzájárulása (8. §), c) az államnak a 9. §-ban megállapított hozzájárulása, d) adományok.

8. §. Minden munkaadó köteles minden egyes szolgálatában álló gazdasági (külső) cseléd után a pénztárba évenként előre 120 fillért befi-

semmi szerepet nem játszott, míg a másik válán volt szegénynek mind az a kabátok, miket kedves neje kiválogatott, azon czélból, hogy a valódit majd ezek között fogja megválasztani. Szóval beláttam, hogy az én helyzetem még anyagi ehez az élő kleiderstokhoz képest.

Szerencsénkre itt elég szép választékot találtunk és hölgyemnek egy meg is tetszett. Most kezdődött az én szerepem.

Mi az ára? — kérem — ezen gallérnak?

Ennek a gallérnak? Nagyságos uram az ára. Ja azt előre kell becsújtanom, hogy ez egy model. Nem is szívesen válnék meg tőle, de tekintve, hogy máskor szinte lesz szerencsénk, (addig ne árulj egy krajezárt sem gondolám) utolsó árát meghagyom hatvan forintért és ki kell jellentennem . . . azaz méltóztassék elolvasni. „Feste preise.”

Én ezt magamnak úgy fordítottam át, hogy erősárok, és ehhez is tartottam magamart.

Uram, én alkudni nem szeretek, ha a gallért átengedi húsz forintért, úgy megtartjuk.

„Húsz forintért?” ismétlé szavamat a segéd, „Miután nálunk aku nincs tessék elvinni!”

L. M.

